

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

Πτυχιακή Εργασία

**ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ ΩΣ ΠΡΟΣ
ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ ΣΕ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕ ΚΑΡΚΙΝΟ.**

Όνοματεπώνυμο: Αποστολία Κωνσταντίνου

Α.Φ.Τ: 2008611767

ΛΕΥΚΩΣΙΑ- ΛΕΜΕΣΟΣ 2012

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

Πτυχιακή Εργασία

**ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ ΩΣ ΠΡΟΣ
ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ ΣΕ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕ ΚΑΡΚΙΝΟ.**

Όνοματεπώνυμο: Αποστολία Κωνσταντίνου

Επιβλέπουσα καθηγήτρια
Κα. Μαρία Αριστείδου

ΛΕΥΚΩΣΙΑ- ΛΕΜΕΣΟΣ 2012

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Copyright ©Αποστολία Κωνσταντίνου, 2012

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση της πτυχιακής διατριβής από το Τμήμα Νοσηλευτικής του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω πάρα πολύ την μητέρα μου και τους φίλους μου που με στήριξαν και μου έδωσαν δύναμη στο ταξίδι των σπουδών μου και με βοήθησαν να καταφέρω να κάνω αυτή την εργασία. Ιδιαίτερα την επιβλέπουσα της εργασίας κυρία Μαρία Αριστείδου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
Περίληψη στα ελληνικά και στα αγγλικά.....	vi-vii
Εισαγωγή.....	1-2
Ορισμός Συμπληρωματικών και Εναλλακτικών θεραπειών.....	3
Διαφορά Συμπληρωματικών θεραπειών από τις Εναλλακτικές θεραπείες.....	3
Κατηγορίες Συμπληρωματικών και Εναλλακτικών θεραπειών.....	3-4
Ορισμός του πόνου.....	5
Παθοφυσιολογία του πόνου.....	5
Υλικό και Μέθοδος.....	7
Αποτελέσματα.....	8-10
Παρουσίαση μελετών σε πίνακες	11-16
Συζήτηση.....	17-19
Προτάσεις-Εισηγήσεις.....	20
Συμπεράσματα.....	21
Βιβλιογραφία.....	22-23

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Εισαγωγή: Οι συμπληρωματικές θεραπείες συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των συμπτωμάτων του καρκίνου και παρέχονται σε συνδυασμό με την θεραπεία σε σχέση με το είδος και το στάδιο του καρκίνου. Οι εναλλακτικές θεραπείες παρέχονται χωρίς τον συνδυασμό άλλης θεραπείας.

Σκοπός: Σκοπός της εργασίας είναι η διερεύνηση του θέματος της διαχείρισης του πόνου στο καρκίνο με τη χρήση των συμπληρωματικών και εναλλακτικών θεραπειών.

Υλικό και μέθοδος: Η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε ήταν η αναζήτηση της σχετικής ελληνικής και διεθνούς βιβλιογραφίας σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων (PUBMED, SCHOLAR GOOGLE, EBSCO, MEDLINE) με λέξεις κλειδιά complementary therapies, alternative therapies, palliative care, cancer, pain, pain management σε όλους τους πιθανούς συνδυασμούς.

Αποτελέσματα: Οι πιο πολλές έρευνες δείχνουν ότι οι συμπληρωματικές και εναλλακτικές θεραπείες έχουν θετική επίδραση στην αντιμετώπιση του πόνου σε ασθενείς με καρκίνο.

Συμπεράσματα: Οι συμπληρωματικές θεραπείες μπορούν να βοηθήσουν στην αντιμετώπιση του πόνου στο καρκίνο. Υπάρχει όμως ένα μικρό ποσοστό που αναφέρει παρενέργειες παροδικά, γι' αυτό πρέπει να γίνουν κι' άλλες έρευνες συγκεκριμένα για τον πόνο και την διαχείριση του μέσω αυτών των θεραπειών.

Λέξεις-κλειδιά: συμπληρωματικές θεραπείες, εναλλακτικές θεραπείες, ανακουφιστική φροντίδα, καρκίνος, πόνος, διαχείριση του πόνου.

ABSTRACT

Introduction: Complementary therapies to help treat the symptoms of cancer and given in conjunction with the treatment in relation to the type and stage of cancer. Alternative treatments are free to combine other treatment.

Aim: The purpose of this study is to investigate the issue of pain management in cancer using complementary and alternative therapies.

Material and Method: The method used was the search of the relevant Greek and international literature in electronic databases (PUBMED, SCHOLAR GOOGLE, EBSCO, MEDLINE) by keywords complementary therapies, alternative therapies, palliative care, cancer, pain, pain management in all possible combinations .

Results: Most surveys show that many complementary and alternative therapies have a positive effect on pain in cancer patients.

Conclusions: Complementary therapies can help treat pain in cancer. There is a small percentage indicating transient side effects, so it should still be made in other studies specifically for pain management and through these treatments.

Keywords: complementary therapies, alternative therapies, palliative care, cancer, pain, pain management.